

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

بیمارستان ولیعصر اقلید

مسمومیت با ارگانوفسفره

تهیه کننده: فریده قاسمی، کارشناس پرستاری

تاریخ بازنگری: تابستان 1404

منابع: سم شناسی بالینی و مسمومیتها تشخیص و درمان دکتر محمد حسین اصغری- عماد قبادی/ تشخیص و درمان مسمومیت حاد دارویی و شیمیایی شایع در ایران عباس آقا بیگلویی- بابک مصطفی زاده 2022

کد سند: PE/P-PH/107/2

ارگانوفسفره چیست ؟

سموم ارگانوفسفره، مواد شیمیایی هستند که در محصولات کشاورزی مانند علف کش ها، آفت کش ها و حشره کش ها وجود دارند

کارگران کشاورزی و سایر افرادی که با مواد شیمیایی کشاورزی کار می کنند ممکن است در معرض خطر باشند

- علائم گوارشی و متابولیک
- عدم تعادل الکترولیت و سطوح پایین بی کربنات
- پانکراتیت
- قند خون بالا

چگونه ارگانوفسفره ها بر بدن تأثیر می گذارند

ارگانوفسفره از طریق راههای زیر وارد بدن میشوند:

- سیستم تنفسی
- تماس مستقیم با پوست
- دهان و دستگاه گوارش

علائم

علائم مسمومیت با ارگانوفسفره می تواند از خفیف تا شدید متغیر باشد و بسته به نوع و درجه قرار گرفتن در معرض آن بسیار متفاوت است. در موارد شدیدتر، می

تواند تهدید کننده زندگی باشد. علائم به طول مدت قرار گرفتن در معرض و قدرت ماده شیمیایی درگیر بستگی دارد. کارشناسان اثرات سمیت را بر اساس طول مدت قرار گرفتن در معرض طبقه بندی می کنند:

_ **اثرات حاد** در عرض چند دقیقه تا 24 ساعت رخ می دهد

_ **اثرات تحت حاد** 24 ساعت تا 2 هفته پس از قرار گرفتن در معرض ظاهر می شود

_ **اثرات مزمن** از هفته ها تا چندین سال پس از قرار گرفتن در معرض ظاهر می شود

علائم:

- افزایش تولید بزاق و اشک
- افزایش ادرار
- اسهال، حالت تهوع و استفراغ
- مردمک های کوچک
- تعریق
- لرزش عضلانی
- از دست دادن حافظه
- سردرگمی و اضطراب
- خواب آلودگی
- مشکل تنفس
- سردرد
- تغییرات عاطفی
- توهمات

- تغییرات در ریتم قلب و سایر علائم قلبی

عوارض

عوارض می‌تواند بر سیستم‌های بدن تأثیر بگذارد:

علائم تنفسی

پنومونی آسپیراسیون به دلیل تولید بیش از حد بزاق و نارسایی تنفسی، زیرا ماهیچه‌های تنفسی ضعیف تر می‌شوند

تجمع مایع در اطراف ریه‌ها

سیستم قلبی عروقی:

ریتم قلب نامنظم- ریتم قلب تند یا آهسته- فشار خون بالا یا پایین

سیستم عصبی:

تغییرات در وضعیت روانی- روان پریشی- تشنج- توهمات- بی حالی- تحریک پذیری

علائم گوارشی و متابولیک:

عدم تعادل الکترولیت و سطوح پایین بی کربنات - پانکراتیت- قند خون بالا

افرادی که با ارگانوفسفره کار می‌کنند باید:

در صورت وجود، آب چاه را به طور منظم آزمایش کنید.

تمام میوه‌ها و سبزیجات را قبل از استفاده بشویید.

از استفاده از محصولات حاوی ارگانوفسفره خودداری کنید.

در صورت وقوع سمپاشی در نزدیکی خانه، پنجره‌ها را بسته نگه دارید.

حین و بعد از استفاده از آنها از وسایل حفاظتی کامل استفاده کنید.

در پایان روز کاری حمام یا دوش بگیرید و قبل از خوردن یا نوشیدن بشویید.

بدانید کدام محصولات حاوی ارگانوفسفره هستند و آنها را به طور کامل بشناسید.

محصولات را در مکانی امن نگهداری کنید و آنها را به وضوح علامت گذاری کنید.

مراقبت و درمان مسمومیت پیش بیمارستانی

خارج کردن لباس‌های آلوده از بدن

برداشتن لنزهای تماسی و ابکشی چشم‌ها با آب ولرم

شستشوی فوری آب و صابون بدن بیمار

باز کردن راههای هوایی

در صورت داشتن تهوع و استفراغ سر به پهلو و وضیت نیمه نشسته داشته باشد

القای استفراغ ممنوع است

عدم استفاده از مسهل‌ها

اقدامات درمانی در بیمارستان

1.جلوگیری از جذب سم

2.استفاده از آنتی دوت‌ها

دریافت دوز مناسب داروهای آتروپین وپرالیدوکسیم

(استفاده از آتروپین هر 3 تا 5دقیقه به روش وریدی تا بزاق از ریه‌ها پاک شده وراه هوایی به دلیل مسمومیت بسته نشود)

3.مراقبت از سیستمهای حیاتی بیمار (سطح هوشیاری، تنفس، قلب وعروق)